

REC'D MAR 12 1979

N.Y. PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA.
P.O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017

KP EXCH

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

NO. 4

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1979 m. vasario-February 28 d.

72-ieji Metai

SLA SVARBIAUSIEJI DARBAI

SLA 60-asis Seimas birželio—June 30 bus lietuvių spaudos atgavimo 75-erių metų sukakties ženkle. Aušrininko sūnus, istorikas-žurnalistas Vytautas Širvydas peržvelgs ir primins lietuvių spaudos ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nuopelnus lietuvių spaudai su ja lietuvių veiklą ir organizacijas pagyvinti.

SLA PREZIDENTAS POVILAS P. DARGIS

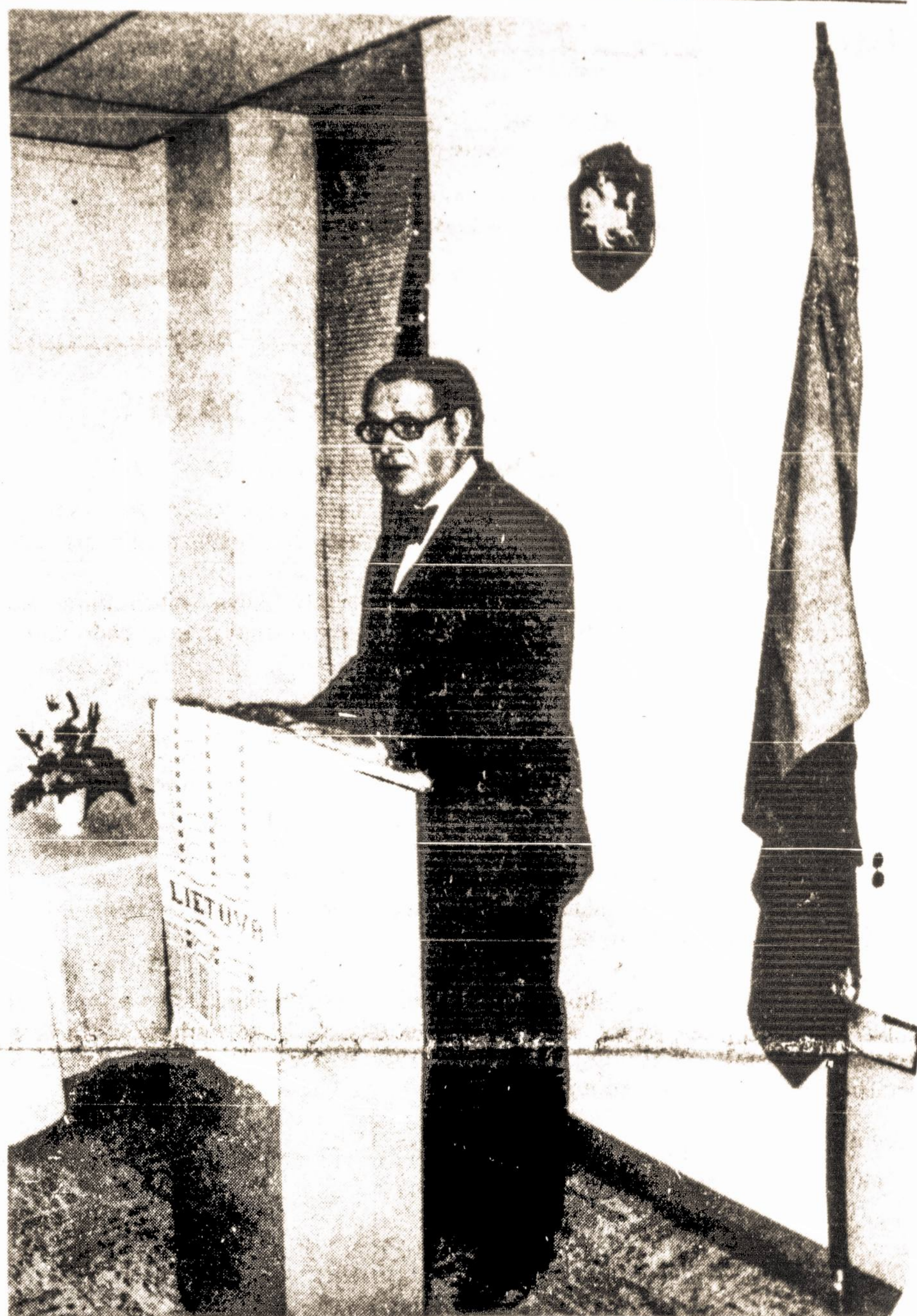
kalba, pasakyta New Yorke, SLA Centre, atidarant Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimą 1979 m. vasario 25 d.

Vasario 16-oji, tai mūsų tautos didžiausioji šventė. Tai mūsų tikėjimo į laisvę drąsus pareiškimas. Tai nepriklausomybės ryžto šauksmas. Tai demokratijos meilės išpažinimas. Tai savarankaus kultūrinio gyvenimo ilgesys. Tai kelias į ūkinio gyvenimo savarankų gajumą. Svarbiausia—tai nepriklausomo valstybinio gyvenimo pradžia. Tai iškilmingoji deklaracija tautos valios—nenusilenkti svetimų tautų kontrolei, o gyventi savo lietuvišku laisvu tautiniu gyvenimu.

Dėl šių idealų kovėsi ir mirė savanoriai; šie idealai mus iškėlė į laisvų pasaulio tautų šeimą; dėl šių idealų mūsų broliai nebijo tortūrų darbo vergų stovyklose ir psichiatrinėse ligoninėse.

Siems idealams pašvęskime ir mes savo jėgas, laiką, talentą ir lėšas, kad

[Tęsiama 2 pusl.]

Iš SLA Centre įvykusio Lietuvos nepriklausomybės minėjimo. Viršuj kalba Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke Anicetas Simutis, SLA narys. Jo kalba sustiprino brolių ir sesių SLA narių patriotinius jausmus, paskatino stipriau veikti lietuviybės ir SLA užsibrežtiems tikslams. Kairėje dalis publikos—SLA veikėjų, veiklesniųjų narių ir svečių. Tradiciniam Lietuvos nepriklausomybės minėjime dalyvavo 80 veikėjų.

Ch. Binkins nuotraukos

SLA Pildomajai Tarybai balsavimai įvyks kovo-March mėnesy. Tuo pačiu metu prašome išrinkti ir delegatus SLA 60-ajam Seimui, Cleveland, Ohio, 1979 m. birželio-June 30.

Elections of the Lithuanian Alliance of America Executive Board will be held in March, 1979. Lodge members elect delegates to the 60th Convention in Cleveland, Ohio, June 30, 1979.

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Published semi-monthly except July and August by the
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

Entered as Second Class Matter November 18, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti
ne vėliau, kaip prieš savaitę laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako.

SLA PREZIDENTAS POVILAS P. DARGIS

[Atkelta iš 1 pusl.]

Lietuva vėl prisikeltų laisvam gyvenimui, kuriuo džiaugėsi septynis
šimtmečius po Mindaugo ir kuriuo švytėjo du dešimtmečiai po naujo
prisikėlimo.

Gyvename tikėjimu, kad Lietuva buvo ir bus laisva. Išlaisvinimo kovą
veskime ryžtu, kokį mums rodė savanoriai, partizanai ir kokį rodo naujieji
Lietuvos kankiniai.

Du dešimtmečiai Lietuva džiaugėsi saulėta laisve.

Ką reiškia gyvenimas netekus laisvės tegu pavaizduos maža iškarpą iš
didžiųjų Lietuvos kančių okupacijoje. Tarp 73 nužudytųjų Rainių miškelyje
buvo ir Zenonas Tarvainis, Telšių gimnazijos mokinys. Kai jį okupantai
komunistai areštavo, jo motina puolė ant kelių prieš ne vieną komisarą ir
atsiklaupusi prašė paleisti. Kai tas nepadėjo, ji maldavo bent leisti jį
pamatyti kalėjime. Ir to neleido.

Ji ilgą valandą sėdėdavo prie kalėjimo durų, arba iš savo namo, kuris
buvo kitoj gatvės pusėj, žiūrėdavo pro langą—bene pamatys. Kai buvo
atkasti okupantų Rainių miškelyje šimtai nužudytų lietuvių lavonai, ji
atpažino sūnelį, žiauriai nužudytą.

Šitaip okupantai pasielgė su rinktiniais patriotais lietuviais, pavertę
mūsų tėvų žemę Maskvos koloniją.

Šį mėnesį išeina iš spaudos nauja knyga "Lietuva bolševikų okupacijoje."
Joje yra sąrašas 1970 žmonių, kuriuos okupantai Lietuvoje išžudė, o tai tik
maža dalis. Maskoliai iš Lietuvos į Sibirą išvežė kas dešimtą žmogų—apie
350,000. Jie atkakliai varo mūsų krašto rusinimą ir ekonomiškai išnaudoja.
Jie laisvuosius Lietuvos ūkininkus pavertė komunistinių dvarų bernais.

Mūsų pareiga kaip galima garsiau visam pasauliui šaukti apie okupanto
daromas skriaudas Lietuvai, jungtis į bendrą pastangą mūsų pavergtą
kraštą vaduoti. Gausiai dalyvausime Lietuvos nepriklausomybės paskelbi-
mo minėjimuose, užsidegdami nauju ryžtu aukoti savo laiką, jėgas ir lėšas
Lietuvos laisvės atkūrimui.

SLA visada dirbo ir dėjo pastangas atgauti Lietuvai laisvę ir
nepriklausomybę ir jis ir jo nariai dirbs ir kovos už laisvą ir nepriklausomą
Lietuvą.

Prez. P. P. Dargio kalbą į juostelę įrašė SLA narys Laisvės žiburio radijo
vedėjas Romas Kezys, vėliau per radijo perdavė interview ir pasveikino
Povilą ir Gertrūdą Dargius, vadovaujančius lietuvių radijo programai
Pittsburgh, Pa. per virš 45-erius metus.

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Istorikas, žurnalistas, rašytojas, SLA istorijos pirmosios dalies—seno-
sios lietuvių imigracijos autorius, aušrininko J. O. Širvydo sūnus, skaitys
paskaitą tema—Lietuvių spaudos atgavimo 75 m. sukaktis. Pereitam 90 m.
sukaktuviniam Seime jis skaitė paskaitą—suglaustą SLA ir Amerikos
lietuvių pirmųjų organizacijų ir Amerikos lietuvių spaudos isikūrimą.

Vaišingieji Clevelandiečiai prižada visus Amerikos ir Kanados delegatus ir svečius puikiai priimti.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

SEIMUI RENGTI KOMITETAS

JUOZAS STEMPUŽIS, PIRMININKAS

4249 Lambert Road

Cleveland, Ohio 44121

Telef.: [216] 623-7164 įstaigoj

[216] 382-9268 namuose

SLA seimui rengti komitetas vasario 19 turėjo darbingą posėdį, kuriame
dalyvavo 14, 20 ir 136-osios Kuopų valdybų nariai. Posėdyje buvo
susipažinta su SLA seimo dienomis, jų darbotvarke ir apskritai svarstyta,
kaip delegatams padaryti seimo dienas darbingas ir malonias.

Penktadienį vakare, birželio 29 delegatai suvažiuoja ir registruojasi
Hollenden House viešbutyje, East Sixth and Superior Ave., Cleveland,
Ohio. Atvykę delegatai kviečiami atsilankyti Clevelando Lietuvių Klube
arba aplankyti pažįstamus.

Viešbutyje bus Rengimo Komiteto informacijos komisijos atstovas
delegatams patarti įvairiais jiems rūpimais klausimais bei suteikti apie
Clevelandą ar kitokią informaciją.

Šeštadienį, birželio 30 d. 10 val. ryto seimo atidarymas Hollenden House
viešbutyje ir seimo sesija. Po to bus priešpiečių (Lunch) pertrauka ir
popietinė sesija.

7 val. 30 min. vak. seimo banketas Hollenden House viešbučio salėje.

Sekmadienį, liepos 1 ryte delegatai gali atvykti pusryčių į Lietuvių
klubą, dalyvauti šv. Jurgio ar Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos
šventovių pamaldose ir susitikti pažįstamus.

Priešpiečius taip pat galima valgyti Lietuvių Klube.

Sekmadienį seimo sesija prasidės 1 val. p. p. ir ji vyks Hollenden House
viešbutyje. 7 val. 30 min. vak. bus delegatų ir Clevelando lietuvių vakaras
Lietuvių namų salėje.

Antradienį, liepos 3 ryte posėdžiai sesijos ir seimo uždarymas.

Meninę programą atliks vietiniai menininkai, kuriuos paskelbsim vėliau.

Seimui sėkmingai praversti ir delegatams sudaryti malonią viešnagę
Clevelande sudarytos šios komisijos: Registracijos ir informacijos
komisija—Linas Jokūbaitis; Banketo ir Delegatų vakaro komisija—Ona
Jokūbaitienė ir Povilas Šukis, Biletų platinimo komisija—Kazė Vaičeliū-
nienė, Salų dekoravimo, vėliavų ir garbės sargybų komisija—Antanas
Jonaitis, Finansų komisija—Povilas Šukis ir Ignas Stankus, Transporto
komisija—Julius Kazėnas ir Linas Jokūbaitis, Spaudos atstovas—dr.
Danielius Degėsys, Seimo komiteto sekretorius—Bronius Bernotas.

Juozas Stempužis

KALBA LIETUVOS ATSTOVAS WASHINGTONE

Vienybės nuotrauka

Lietuvos atstovo dr. S. A. Bačkio žodis, pasakytas 1979.II.11 d.
Washingtonė surengtame lietuvių Vasario 16 minėjime
Georgetown Universitete

Minime Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 61-ą sukaktį, kada tarptautinėje plotmėje matyti daug neramumų Azijoje, Artimuose Rytuose, Afrikoje ir kada Vakarų Europos valstybės siekia glaudesnio apsiungimo politinėje ir ekonominėje srityje. Kinijos Liaudies Respublikos pirmūnai dažnai kalba apie Sovietų Sąjungos hegemoniją. Jie siūlo, kad Vakarų Europos valstybės, JAV, Japonija ir Kinijos Liaudies Respublika sutartinai veikėtų Sov. Sąjungos ekspansijai kelią užkirsti.

Atrodo, kad Kinijai ta linkme pavyko nemaža laimėti, kada ji pasirašė su Japonija draugingumo sutartį ir užmezgė diplomatinius santykius su JAV. Po Kinijos vicepremjero vizito JAV-se jungtiniame spaudos komunikate randame, kad JAV Prezidentas ir Kinijos vicepremjeras "... patvirtina, jog jie yra priešingi bet kokio krašto, ar krašto grupių pastangoms įgyvendinti hegemoniją, ar kitų kraštų dominavimą ir kad jie yra pasiryžę prisidėti prie tarptautinės taikos, saugumo ir tautinės nepriklausomybės išlaikymo."

Tai priminimas visiems, kad tarptautiniai santykiai turi būti tvarkomi teisės, teisingumo pagrindais.

Kaip ir kiek JAV ir Kinijos santykių užmezgimas paveiks bendrai į tarptautinę padėtį, ateityje paaiškės. Neįmanoma yra pramatyti, kaip dabartiniai svarbūs pasauliniai įvykiai galės paveikti Lietuvos bylą, bei žmogaus teisių didesnę pagerbimą. Bet faktas yra, kad dabar Vakarų pasauliui daugiau žinoma, kokia yra okupuotoje Lietuvoje padėtis, kaip ten lietuviai gina žmogaus teises ir sąžinės laisvę, ir ko jie nori, kreipdamiesi raštais—peticijomis, memorandumais į Sov. Sąjungos vadovus, Jungtines Tautas, Vatikaną, Vakarų valstybes.

JAV Valstybės Sekretorius Cyrus Vance viename savo sveikinime Vasario 16 proga yra pareiškęs, kad Lietuvių tautos drąsa, tvirtumas, neįveikiama laisvės meilė ir gili pagarba žmogaus teisėms verta yra visu laisvųjų žmonių paramos ir pasigėrėjimo.

Šis aukštas lietuvių įvertinimas yra juo labiau svarbus, nes JAV nuo pat pirmos Lietuvos okupacijos dienos nepripažino ir nepripažįsta prievartinės Lietuvos inkorporacijos į Sov. Sąjungą. Už tai visi lietuviai yra labai dėkingi JAV, jų administracijai, Kongresui ir visiems gyventojams už palankumą Lietuvai. Panašiai elgiasi Vatikanas ir nemaža Vakarų valstybių. Popiežius Paulius VI ir dabartinis Popiežius Jonas Paulius II, kreipdamiesi į Lietuvių tautą, prabilo lietuviškai. Tai istorinės reikšmės dalykai, rodantys, kad atsižvelgiama į lietuvių tautos būklę, norima jai padėti.

Vakaruose esančių lietuvių veiklą ir pastangas Lietuvos byloje labai pagyvina ir sustiprina iš okupuoto krašto Vakarus pasiekiantys pagrindžio leidiniai. Juose randame tokių pareiškimų: "... Mes neišnyksime! ... Tauta nepamiršta savo sūnų, padėjusių galvas sunkiose grumtynėse dėl teisės būti lietuviais ir likti čia prie Nemuno ... Savo teises mes ginsime ir toliau ... Mes rasim jėgų ... Naujiems žygiams kovoje už žmogaus teises, Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę."

Sitokie iš okupuoto krašto mus pasiekiantys per pagrindžio spaudą pareiškimai tesustiprina mus ryžtingai veikti, ne tik rengiantis Madrido konferencijai, bet ir primenant Vakarų pasauliui, kad šiemet, rugpjūčio 23 d., sukanka 40 metų, kai Sov. Sąjunga ir nacių Vokietija klastingai susitarė pasidalinti Baltijos valstybes ir Lenkiją.

TĖVYNĖ, 1979 m. vasario-February 28 d.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, U.S.A.
Telefonas [312] 778-2200

1979 m. vasario 12 d.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
Prezidentui Povilui P. Dargiui

Didž. Gerb. p. Dargi,

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos šaukia Ketvirtąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą 1979 m. liepos mėnesio 11-29 dienomis Vakarų Europoje—Anglijoje ir Vakarų Vokietijoje. Į jį suvažiuos lietuvių jaunimas ir svečiai iš viso pasaulio. Patį Kongresą ruošia IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Ruošos Komitetas, sudarytas iš Europos lietuvių jaunimo darbuotojų, pirmininkaujamas Andriaus Šmito. Kongresui lėšas telkia Siaurės Amerikoje sudarytas IV PLJK Finansų Komitetas, pirmininkaujamas dr. Algio Pauliaus.

Jaunimo Kongresui globoti sudaromas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Garbės Komitetas, į kurį kviečiami laisvojo pasaulio lietuvių iškilieji bei vadovaujantieji asmenys.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybų vardu maloniai kviečiame Jus įeiti į PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO GARBĖS KOMITETĄ. Jūsų dalyvavimas suteiks didelę garbę Jaunimo Kongresui.

Malonėkite kiek galima greičiau (pageidaujama iki 1979 vasario 28 d.) pranešti apie Jūsų sutikimą šiuo adresu:

PLB Valdyba, 5620 S.Claremont Ave., Chicago, IL 60636, U.S.A.

Taip pat labai prašome atsiųsti, jei galima, Jūsų nuotrauką ir Jūsų pasisakymų apie patį jaunimą bei Jaunimo Kongresą, kuriuos būtų galima viešai paminėti spaudoje.

Nuoširdžiai dėkojame.

Vytautas Kamantas
PLB Pirmininkas

Su pagarba,

Gabija Juozapavičiūtė
PLJS Pirmininkė

SLA prezidentas P. P. Dargis pakvietimą mielai priėmė ir sutiko įeiti į Pasaulio Lietuvių Kongreso garbės komitetą.

Ta proga ir SLA Pildomoji Taryba nutarė Jaunimo kongresą paremti auka.

PAUL P. DARGIS, National President

Area Code
Telephone: 221-4177

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
A National Fraternal Benefit Society
2040 Spring Hill Road, Pittsburgh, Pa. 15243

1979 m. kovo 1 d.

Gerb. V. Kamantui
PLB Pirmininkui
5620 So. Claremont Ave.,
Chicago, Illinois, 60636

Gerbiamieji:

Sutinku ir skaitau už garbę, įeiti į PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO GARBĖS KOMITETĄ.

Šiandien sugrįžau iš New Yorko, kur įvyko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomosios Tarybos metinis suvažiavimas-posėdis. Posėdyje nutarta paremti Jaunimo Kongresą.

Neužilgo gausite čekį, kurį Jums prisiųs SLA Centro Sekretorė p. G. Meiliunienė.

Su pagarba,

Povilas P. Dargis
SLA Prezidentas

KAIP TRAKTUOJAMI KALINIAI SANATORIJOJE

Lietuvos pasiuntinybė prie Sv. Sosto praneša, kad 1978 m. rudenį Federalinėje Vokietijoje veikianti Amnesty International grupė, savo lėšomis pasiuntė paketą nuo 1958 m. Sibiro lageriuose laikomam lietuviui Algirdui Zyprei.

Šių metų vasario mėnesio pradžioje, paketas sugrįžo su pastaba, kad Algirdas Zypre "išvykęs," kad jo naujasis adresas nėra žinomas ir todėl nebuvo įmanoma jam siuntinio įteikti.

Nežiūrint, kad Vakarų pasaulis dažnai nutyli apie mus dėl įvairių sumetimų ir nežiūrint, kad mūsų raštai, memorandumai nesusilaukia mums pageidaujamų rezultatų, mes nenusimename. Žinome, kad kova už laisvę savo krašto eina su laimėjimais ir kartais su nepasisekimais. Tokia yra kiekvienos kovos dalis. Visi Lietuvai esame reikalingi. Visi jos labai turime koordinuoti veikti, kol bus atstatyta Lietuvos nepriklausomybė.

Jei Algirdo Zypres adresas tikrai pasikeitė, tai tas galėjo įvykti tiksliai su lagerio administracijos žinia. Ji žino, kur kalinsys buvo perkeltas ir todėl galėjo ir turėjo apie jo naująjį adresą pranešti paštui. Jei ji to nepadarė, tai todėl, kad jau nuo seniau Algirdas Zypre, kurio sveikata yra pašlijusi, yra laikomas žiauriuose sąlygose, izoliuojamas psichiatrinėse ligoninėse arba darbo lageriuose.

Algirdo Zypres likimas—tai sovietiško žiaurumo pavyzdys, kuris turi lietuviškąją visuomenę dar labiau paskatinti rūpintis

Susivienijimas pakeliui į Lietuvos laisvę

[Atkelta iš 5 pusl.]

Nutarta šiuo reikalu atsiklausti narių per visuotinį narių balsavimą. Dauguma pasisakė už pasiūlymą ir \$683.06 buvo perduoti Lietuvos Nepri gulmybės Fondui.

Suma pirmu žvilgsniu, atrodo, menka. Bet reikia atminti, kad jau 1919 m. pradžioje influenza išpanka SLA nariams brangiai kainavo, reikėjo surinkti ypatingų lėšų padengti milžiniškus nuostolius. Be to, nuo 1916 metų SLA patriotiniais sumetimais nupirko JAV Liberty Bonds už \$25,000. Dar prie to, Susivienijimo vardu jau buvo Lietuvos Atstatymo Bendrovės nupirka paskolos lakštų už \$25,000!

Siuntė ir delegatus

1918 metais suorganizuotoje Amerikos lietuvių delegacijoje į Paryžių, sekė ten vykstančią Tautos konferenciją, dalyvavo pajėgiausieji SLA veikėjai—Tamas Norus-Naruševičius, dr. Jonas Šliūpas, Jonas Žilius, Julius Kaupas, Jonas Lopatto, Kazys Česnulis ir Bronius Balutis.

SLA tautinė misija

Iš šios trumpos apžvalgos matome, kad Susivienijimas turi ir tautinę misiją. Visuose SLA istorijos laikotarpiuose atsispindėjo lietuviškumas ir susirūpinimas tėvynės reikalais. Ir po 1918 m. Susivienijimas medžiaginiai ir moraliniai rėmė atsikuriančią Lietuvos valstybę.

SLA taip pat užsimojo išlaikyti lietuviškas tradicijas Amerikoje gimusiųjų lietuvių tarpe. 1940 m. užėjus tautos nelaimėi, Susivienijimas stojo į Lietuvos išlaisvinimo akciją. Taip pat po karo šelpė tremtinius ir jiems padėjo apsigyventi Amerikoje.

SLA misija tęsiama

Šiandien Lietuva vėl pavergta. Užtat Susivienijimo tautinė misija nesibaigė. Šiandien susirinkę viešai paskelbti visiems savo ištikimybę lietuvybei ir pasitikėjimą, kad Lietuva vėl prisikels iš okupanto jungo.

Šiandien padėtis liūdno: Helsinkio sandėros užbaigė šaltąjį karą arba tretįjį pasaulinį karą Vakarų pralaimėjimu. Tikėkimės, kad naujojo šaltojo karo pirmieji šūviai Angoloje atvers apakusių Vakarų akis į Sovietų kėslų pavojingumą.

Deja, esame suskilę savo veiksmuose, net toje pačioje organizacijoje atsiranda frakcijos, kurios skaldo. Ar sveikas reiškinys, kad ALTai taip ilgai truko išsirinkti naują pirmininką, ar VLIKo vadovybės užsitęsusi krizė sveiki reiškiniai? Ypač dabar, kai Sovietai smaigia mūsų disidentus ir sąžinės politinius kalinius!

Pasaulinės politikos dabartinė konjunktūra daro naujus posūkius: krinta Iranas, kaip Vakarų saugumo grandis; išrinktas lenkas popiežiumi; prasideda naujas etapas JAV santykiuose su Raudonąja Kinija. Dabar, ypač dabar mums lietuviams reikia stiprios vadovybės ir praktiškos iniciatyvos.

Daugiausia turime pasitikėti savimi!

Kur stovi Susivienijimas tų įvykių fone? Kaipgi bebūtų mūsų, kaip

lietuvių būklė nepasikeitė: Lietuva okupuota ir išnaudojama, o lietuviškoji išeivija turi pctys į petį tęsti nelygią ir sunkią kovą už Lietuvą be Vakarų paramos. Sakau: be Vakarų paramos. Niekas veltui negrąžins laisvės. Neturėkime iliuzijų, kad kuri nors galinga valstybė altruistiškai mus užstos. Net naujosios politikos šalininkai turėtų suprasti, kad Lietuvai tegali būti tik netiesioginės naudos iš Sovietų-Raudonųjų Kinų ideologinių ir teritorinių ginčų. Kitaip sakant, Pekinas mums gali tik suteikti propagandinę, popierinę paramą. Lietuvos suverenumą atkovoti ir apginti turėsime patys.

Tautos būtybė būtina

Bet visų pirma, turime suprasti, už ką kovojame ir kaip galime kovoti. Glaustai mūsų politinis principas yra: Lietuvių tautos laisvė ir Lietuvos valstybės nepriklausomybė yra tautos būtybės ir jos visokeriopos gerovės būtinoji sąlyga. Kitaip sakant, apsaugoti lietuvių tautą ir jos kultūrą nuo asimiliacijos ir visokeriopo išnaudojimo laisviesiems lietuviams, nežiūrint partijos ar ideologijos, pirmojoje eilėje turėtų rūpėti Lietuvos Respublikos atstatymas.

Turime teisinį argumentą ir centrus

Čia Amerikoje turime du efektingus ginklus kovoti prieš tėvynės okupantą, atseit: moralinį-teisinį argumentą, jog Lietuva dar suvereninė valstybė ir sovietų primestas režimas nėra *de jure* autoritetas krašte. Antra, turime propagandos-informacijos įstaigas, vadiname jas veiksniais, bet faktinai tai yra informacijos centrai. Tie centrai demaskuoja Sovietų kėslus ir neteislingumą. Mūsų vyriausias politinis uždavinys yra Lietuvos okupacijos pašalinimas ir krašto grąžinimas į nepriklausomųjų valstybių eiles.

Ruoškime visokeriopą kūrybą

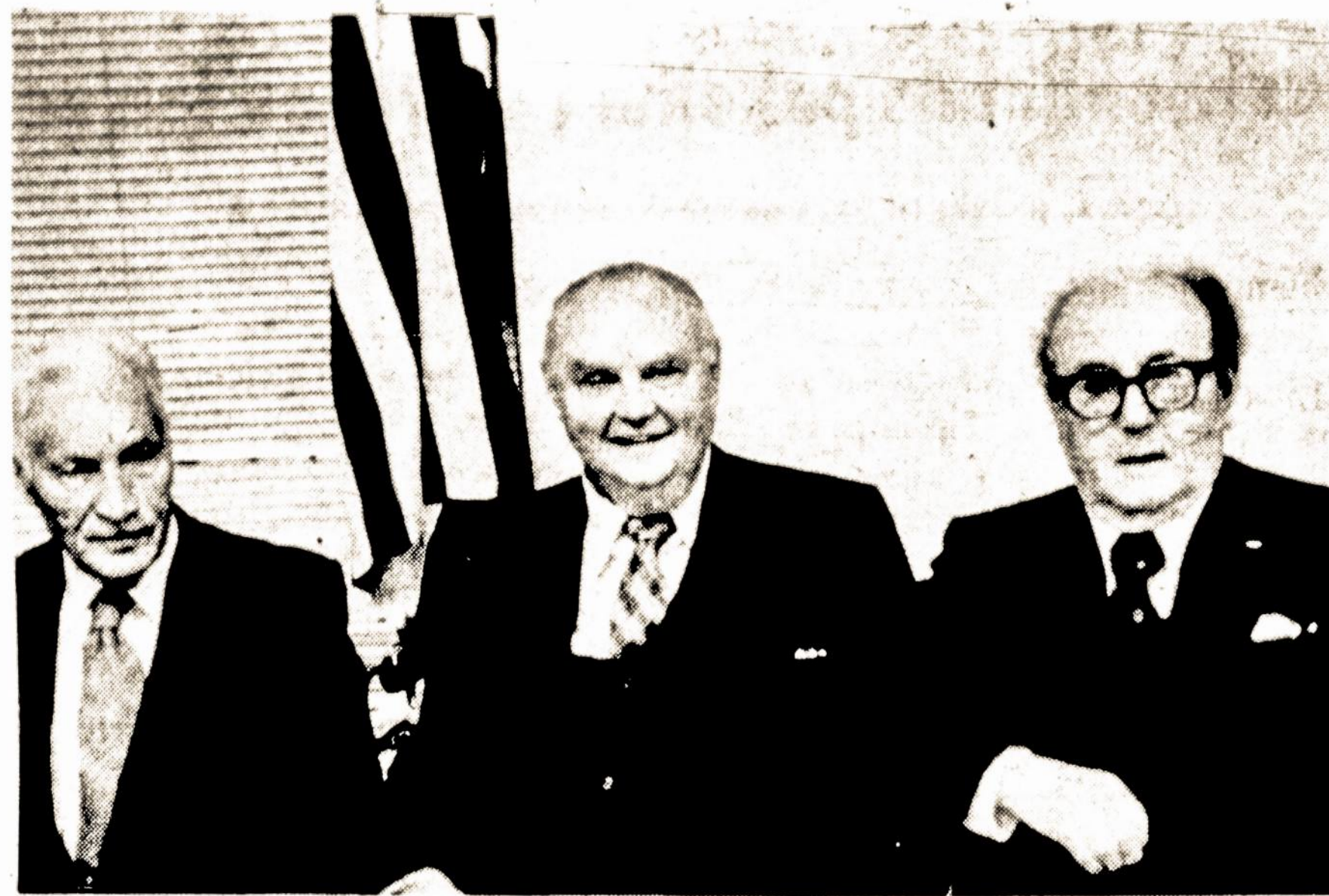
Reikia nuolatos kelti Lietuvos nepriklausomybės klausimą, tiek Amerikos valdžios sluoksniuose, tiek krašto visuomenėje. Reikia medžiaginiai remti laisvųjų lietuvių kultūrinę ir mokslinę kūrybą. Reikia paruošti ateičiai bręstančias kartas, kad jos galėtų perimti laisvės kovos vadovavimą.

SLA rolė

Šiandien Susivienijimas Lietuvių Amerikoje turi du pozityvius faktorius, kurie jam padeda ir padės atlikti tautinę misiją. Susivienijimas pagrįstas tvirtomis demokratiškumo ir broliškumo tradicijomis. Tai yra bene svarbiausias lietuvių apjungimo būdas. Antra, Susivienijimas yra finansiškai pajėgus remti visus lietuviškus patriotinius bei kultūrinius darbus.

Mesdamas žvilgsnį į Susivienijimo šimtmetį, 1972 m. pranešime 57-tajam seimui, Prezidentas Povilas Dargis pabrėžė:

Į Susivienijimo ateitį tenka žiūrėti šviesiomis akimis, SLA dar daug, daug patarnaus mūsų tautos labui. Organizacija, kuri per 85 metus nebeatsižadėjo savo prabočių kalbos ir tradicijų, tikrai ištvers iki šio

Iš k. į d. SLA narys, buvęs Eltos redaktorius Juozas Audėnas, SLA vicepr. A. Čaplikas, SLA prez. P. P. Dargis. Jonas Valaičio nuotr.

šimtmečio pabaigos. Ir vienu ar kitokiu būdu Susivienijimas prisidės prie Lietuvos atstatymo. Ateities Lietuvai reikės visokeriopos paramos. O naudingiausią paramą tegalės suteikti laisvojo pasaulio lietuvių finansinės institucijos. O, pagaliau, ir čia Amerikoje reikia stiprios materialinės bazės, jei norima palaikyti kultūrinį veikimą aukštumoje.

Susivienijimas turi sveiką požiūrį į kitas visuomenines organizacijas; jis joms nekludo, pozityviam jų darbui neprieštaruoja, jis naudingose darbuose stengiasi bendradarbiauti su jomis. Anais laikais Susivienijimas gražiai sugyveno su Tėvynės Mylėtojų draugija, kuri buvo pagrindinė Amerikos lietuvių kultūrinė organizacija.

Kovokime ir dirbkime

Šiandien Susivienijimas laisvųjų lietuvių tarpe gali suvaidinti labai svarbų vaidmenį. Susivienijimas

savo pavyzdžiu, kaip jungiantis veiksnys, gali padėti pašalinti tarporganizacinius nesusipratimus. SLA kaip lietuvių tautinio atgimimo darinys turi moralinę prievolę ir toliau apjungti visų pažiūrų lietuvių, lavinti juos demokratybės ir broliškos tolerancijos principais ir praktika.

Šiandien, minėdami Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 61-ąją sukaktį, semkimės įkvėpimo iš anų laikų patriotų darbų ir ypač pasimokyme iš paties Susivienijimo pasiaukojimo ateityje tėvynės labui.

Gerbiamieji, po šio minėjimo grįžkime į namus su vidujiniu, dvasiniu pažadu gyviau pasireikšti kaip susipratę lietuviai ir Susivienijimo nariai. Pasiryžkime eiti visokeriopais keliais, kovoti visais būdais kol tikslas bus atsiektas: kol Nepriklausoma Lietuvos Respublika, demokratiniais, tautiniais ir teisingais pagrindais, bus atstatyta.

SLA Viceprezidento Aleksandro Chapliko

kalba, pasakyta Vasario 16-osios minėjime Boston, Mass.

Šiandien man tenka didelė garbė ir maloni pareiga, Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono Skyriaus vardu, atidaryti šį iškilmingą Lietuvos Valstybės atkūrimo 61-erių metų iškilmingą minėjimą. Sakau atkūrimo, nes Lietuvos Valstybės įkūrimas įvyko prieš 726 metus. Tada Mindaugas buvo karūnuotas Lietuvos Karalium. Užtat Lietuvos Taryba, 1918 metais Vasario 16-ąją dieną nepriklausomybės deklaracijoje paskelbė, kad atkuria Lietuvos Valstybės nepriklausomybę. Tuo konstatuota Lietuvos Valstybės tęstinumas. Tai mūsų tradicija, kuri visai lietuvių tautai yra labai brangi.

Mes žinome, kad dabar Lietuva yra raudonųjų rusų pavergta, lygiai gerai prisimename ir per 123 metų caristinę Lietuvos pavergimą.

Lietuvis, tiek čia Amerikoje, tiek ir pavergtoje Lietuvoje, gerai žino kad vergija nebus amžina. Tiek baltojo rusų caro laikais, tiek ir dabar lietuvis nenustojė vilties atgauti savo tautai laisvę. Buvo sudėta daug aukų ant laisvės aukuro, tos aukos nesibaigia ir dabar.

Ką mes, laisvojo pasaulio lietuviai galime daryti šios žutbūtinės kovo akivaizdoje? Jeigu pavergtasis lietuvis negali laisvai kalbėti, turime mes tai daryti. Dabar negalime su ginklu rankoje kovoti, užtat turime daug kitų būdų kovai siekiant laisvės vesti. Mes turime savo veiksmus, Lietuvai išlaisvinti Vyriausiąjį Komitetą, ALTą. Jie veda kovą už Lietuvos išlaisvinimą. Jiems mes privalome padėti. Laisvės kovai reikia lėšų, todėl šia proga būkime dosnūs. Atsiminkime partizanus, jų 30,000 paguldė galvas už Lietuvos laisvę, prisiminkime ir šimtatūkstantinius lietuvių kankinių kapus Sibire. Tai buvo tikrai didelės aukos.

Iš mūsų laisvės kova reikalauja labai mažai.

Akivaizdoje Lietuvos tragedijos, mes prisiminkime ir tą laimingą Lietuvos Nepriklausomybės tarpsnį. Koks jis buvo reikšmingas lietuvių tautai, kurios vaisiais mes čia Amerikoje ir dabar gausiai naudojames, o ir Lietuvoje laisvės ilgesys neužmirštas.

TEVYNĖ, 1979 m. vasario-February 28 d.

VISŲ SLA KUOPŲ VALDYBOMS

1979 m. vasario 15 d.

Gerbiamieji:

SLA 60-asis Seimas įvyks 1979 m. birželio 30 d. Hollenden House, East Sixth and Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44114.

SLA kuopos, kurioms rūpi Susivienijimo tolimesnis buojimas ir pažanga, norės ir šiame Seime padaryti įvairių įnešimų.

SLA Konstitucijos XIX Skyrius, 2 Paragrafas nusako, kad kuopų įnešimai raštu turi būti atsiųsti į SLA Centrą ne vėliau 90 dienų prieš Seimo Susirinkimą.

Pagal Konstitucijos nurodymą prašau visų SLA Kuopų įnešimus atsiųsti nustatytu laiku, kad juos galėtų peržiūrėti ĮSTATŲ KOMISIJA, vėliau juos būtų galima paskelbti "Tėvynėje" bei išspausdinti Seimo Darbų Knygoje.

Seimo proga prašome visas kuopas, pagal nusistovėjusią tradiciją, paskirti auką: SLA Tautinei Fondacijai, Moksleivių ar Našlių-Našlaičių Fondams.

Norėdami pasinaudoti Hollenden House viešbučio kainų nuolaidomis, registracijos lapelius rezervacijoms malonėkite nedelsdami užpildyti ir minėtam viešbučiui pasiųsti.

Su pagarba,

Genovaitė Meiliūnienė
SLA Sekretorė

TO ALL LODGE OFFICERS

February 15, 1979

The 60th Lithuanian Alliance of America CONVENTION will be held June 30, 1979 in Cleveland, Ohio. Headquarters: Hollenden House, East Sixth and Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44114.

All lodge members concerned with the growth and welfare of the Lithuanian Alliance of America have the right and privilege to propose Amendments to the Constitution in accordance with Article XIX, paragraph 1, Proposed Amendments must be submitted to the COMMITTEE-ON-LAWS at least 90 days prior to the Convention date according to paragraph 2.

Please submit your lodge's proposals which must be reviewed by our Committee-on-Laws, published in our official organ TĖVYNĖ, and finally published in the Convention Report Book.

According to tradition, we remind all lodges and its members to make a contribution to our Lithuanian National Foundation, Student Fund and/or Widows and Orphans Funds.

In order to receive the Hotel discount, please have your delegates make their reservations as soon as possible.

Sincerely,

Genevieve Meiliunas
Secretary

KUOPOS VALDYBOMS IR NARIAMS

1979 m. vasario 15 d.

SLA Kuopoms išsiuntinėti mandatų blankai, kurie reikalingi įgalioti ir paliudyti delegatų išrinkimo teisėtumą į būsimą SLA 60-tąjį Seimą, Clevelande birželio-June 29.

Kiekvienam delegatui reikia išrašyti du mandatus: vienas gražinamas Susivienijimo Sekretorei ne vėliau 1979 metų gegužės-May 1 d., o kitas įteikiamas delegatui. Delegatas mandatą atsiveš į Seimą ir įteiks Mandatų Komisijai.

SLA Konstitucijos Skyrius II, Paragrafas 7, nustato delegatų rinkimo taisykles:

- a) Kiekvienas narys, kuris Susivienijime be pertraukos išbuvo gerame stovyje nemažiau, kaip paskutinius vienerius metus ir nemažiau kaip šešis mėnesius toje pat Kuopoje, gali būti renkamas DELEGATU.

Delegatai renkami ne vėliau kaip 30 dienų prieš Seimą: jie renkami tokiu pat būdu, kaip ir kuopų valdybos. Delegatas laikomas išrinktas, jeigu jis gauna daugiau kaip pusę visų balsavime dalyvavusiųjų balsų. Kandidatas, gavęs mažiausiai

TĖVYNĖ, 1979 m. vasario-February 28 d.

balsų, po trečio balsavimo atkrenta, o rinkimai vykdomi toliau, kol čia nurodytu būdu išrenkamas reikalingas delegatų skaičius. Jei dėl bet kokios priežasties delegato vieta lieka tuščia, tai Kuopa jo vieton renka kitą delegatą. Apie tokį delegato pakeitimą praneša Susivienijimo sekretorei, patvirtindama savo pranešimą Kuopos antspaudu.

- b) Kiekviena Kuopa turi teisę rinkti į Seimą vieną delegatą. Jeigu Kuopa turi daugiau 30 narių, tai nuo kiekvienų 30 narių ir jų likučio gali rinkti dar po vieną delegatą, jei narių likutis didesnis kaip 15.

- c) Kiekvienas delegatas eina savo pareigas skaitant nuo Seimo, į kurį jis buvo išrinktas, atidarymo dienos iki kito Seimo.

Kilus kokiems nors neaiškumams išrinktų delegatų teisėtumo reikalu, visi atsiklausimai ar Seimui skundai, Pildomosios Tarybos nutarimu, turi būti atsiųsti Susivienijimo Sekretorei ne vėliau 25 dienų prieš Seimą.

Kiekvienam delegatui Kuopa turi išduoti gautą mandatą. Mandatas turi būti papildytas Kuopos Pirmininko ir Sekretoriaus parašais su Kuopos antspaudu.

Nepamirškite pasiųsti mandato nuorašą Susivienijimo Sekretorei ne vėliau 1979 m. gegužės-May 1 d. Vėliau atsiųsti mandatai nebus įtraukti į Seimo Darbų Knygą.

Su pagarba,

Genovaitė Meiliūnienė
SLA Sekretorė

TO ALL LODGE OFFICERS AND MEMBERS

February 15, 1979

Lithuanian Alliance main office has sent Credential forms which, after electing your representative (delegate-s) to our 60th Convention, must be properly filled and duly signed by your lodge officers. These Credential forms must be filled in duplicate—one copy must reach the main office not later than May 1, 1979. Lodge representative must present his or her copy when called upon by the Convention appointed Committee on Credentials.

Following is an extract from the LAA By-Laws, Article II, paragraph 7:

- a) Each member who has been a regular member in good standing of the Alliance for one year and of the Lodge for six months preceding his election, shall be eligible to the office of representative. This election of a representative shall be held at least 30 days before the Convention of the Alliance and shall be conducted in like manner as the election of officers in Lodges. It shall require the majority of all votes cast to be elected.

The candidate receiving the lowest number of all votes cast shall be dropped after third ballot and the election continued until the required number of the delegates are elected as herein provided for. If for any reason whatsoever the office of the representative is vacated, then the Lodge shall elect a new one and shall inform the Secretary of the Alliance accordingly, such information to be under the seal of the Lodge.

- b) Each Subordinate Lodge shall be entitled to elect one representative to the Convention of the Supreme Assembly. Should such a Lodge have a membership of more than 30 it may elect an additional representative for each 30 members or the major fraction thereof, provided such fraction is over 15.

- c) Each representative shall hold office from the day of the opening of the Convention of the Alliance to which he was elected until the following triennial Convention.

In the event of a grievance or improper election of a representative, the LAA Home Office must be notified in full detail of the offense within 25 days prior to the Convention date.

Credential forms must reach the main office before May 1, 1979 otherwise their names will not be listed in the Convention Report Book.

Very truly yours,

Genevieve Meiliunas
LAA Secretary

SLA Moterų 99-osios Kuopos pirmininkė, SLA 38 Kp. Finansų sekretorė Liucija Spe-rauskienė kairėje ir SLA sekretorė 126-osios centrinės Kuopos pirmininkė Genovaitė Meiliūnienė. Binkins nuotr.

Prieš keliant Lietuvos vėliavą, ponis N. Bayoras skaito gautą Pennsylvania gubernatoriaus proklamaciją, skelbiančią kad vasario 16-oji yra Lietuvos Nepriklausomybės šventė...

WILKES-BARRE, PA.

IŠ WYOMING SLĖNIO VEIKLOS

Š. m. vasario 16-oji čia buvo paminėta radijo WYZZ FM bangomis vasario 15 ir 16 d. d. po du kartus žinių laiku: 7:30 val. ryte ir 10:30 val. v.

Jau eilė metų, kai vietos veiklėnių lietuvių įtaka šios radijo stoties savininkas R. Evans pamini Vasario 16-ąją. Ir šiomet R. Evans kalbėjo apie Kremliaus klatingą Lietuvos okupaciją, kad plačiam laisvajame pasaulyje gyveną lietuviai įvairiai, iškiliai mini savo gimtojo krašto 1918 m. Vasario 16 paskelbtą atstatytą Lietuvos nepriklausomybės šventę ir kad 1940 m. Sovietų sąjungos hordos sulaužę su nepriklausomos Lietuvos vyriausybės pasirašytą taikos sutartį buvusiai laisvai, nepriklausomai Lietuvai uždėjo savo brutalią okupacijos pančius...

Po kiekvienos Mr. R. Evans

kalbos oro bangoms perduota puikios orkestruotės Lietuvos himnas.

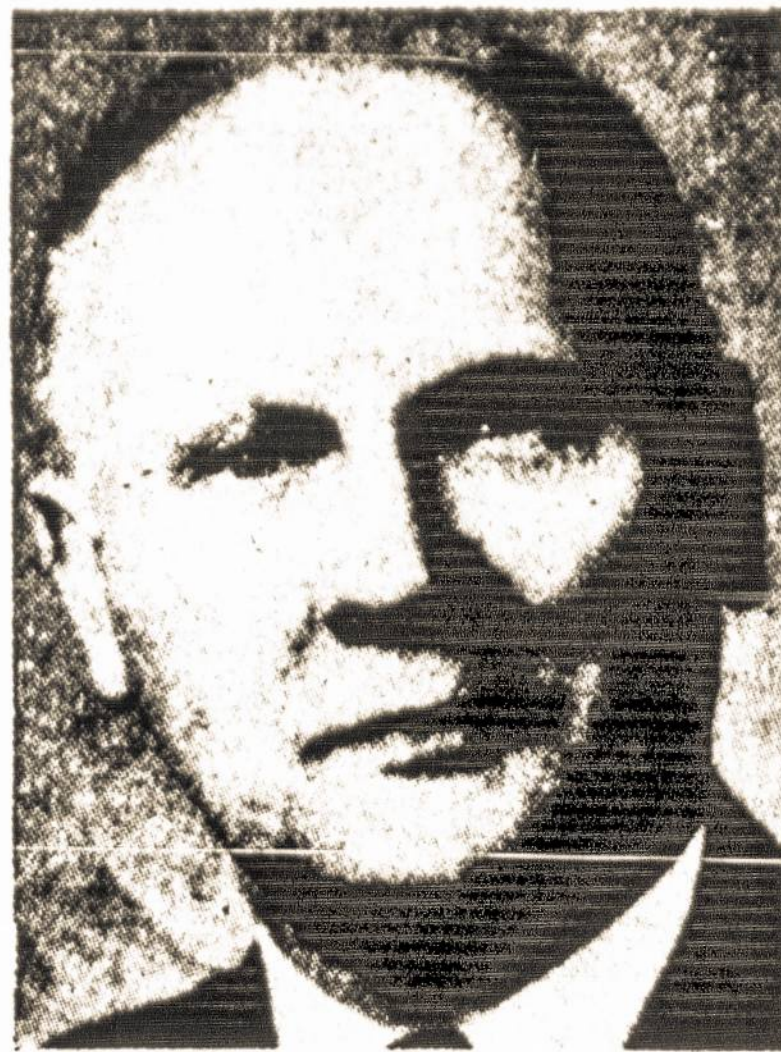
Šiomet pirmą kartą Vasario 16 d. 10 v. r. prie vietos Teismo rūmų, šalia JAV vėliavos buvo iškelta ir Lietuvos trispalvė. Tai veikliosios, ypač SLA Organizacijų veikėjos Nellie Bayoras nuopelnas. Jos pastangomis gauta Pennsylvania gubernatoriaus proklamacija, skelbianti Vasario 16 Lietuvos nepriklausomybės šventę Pennsylvaniai.

Lietuvos vėliavos iškėlimo momentui buvo pakviesta JAV valdžios žmonės, įvairių lietuvių organizacijų veikėjai, laikraščių korespondentai ir TV-28 reporteriai.

Lietuvos vėliavai kylant ant ilgo stiebo, V. Romanui diriguojant sugiedoti Lietuvos ir JAV himnai.

Vakarinių žinių metu Lietuvos vėliavos iškėlimo apeigos buvo parodyta televizijoje ir pasakyta jų tikslas.

MIRĖ GARSO REDAKTORIUS

M. Zujus redagavo Garsą nuo 1926 m.

Į šias apeigas ponios N. Bayoras buvo pakviestas ir Garso red. Matas Zujus, 86 m. Kaip mėgėjas vaikščioti, šaltą penktadienio rytą, vasario 16, iš LKS-mo raštinės išėjo pėsčias... Jau buvo atėjęs nepertoli Lietuvos vėliavos iškėlimo vietos—kai širdies smūgio ištiktas šaligatvy sugriuvo! Čia kiek buvo atgaivintas, greit iššauktas ambuliansas nuvežė į ligoninę... Tik vasario 19 d. prieš 2 val. p. p. atvėrė akis, bet tuoj pasimirė.

Vasario 16-ąją paminėta ir Šv. Trejybės bažnyčioje. Prieš Mišias ir jų laikų V. Romano vedamas choras giedojo lietuviškų giesmių, maldų, prašant Aukščiausiojo sugrąžinti Lietuvai laisvę. Mišias atnašavo ir pritaikintą pamokslą pasakė Kun. McGahagan. Pamaldos baigtos iškiliai Lietuvos himnu, vargonams pritariant.

BOSTON, MASS.

SLA 43 KP.SUSIRINKIMAS KOVO 24

SLA 43 Kuopos susirinkimas įvyks kovo-March 24 dieną šeštadienį 2 v. p. p. So. Bostono Lietuvių Piliečių klubo patalpose. Bus balsavimai SLA Pildomajai Tarybai ir delegatams į Seimą rinkimai.

Fin. Sekr. A. Baika

MIAMI, FLA.

AUKOS TAUTINEI FONDACIJAI A. D. KAULAKIUI PRISIMINTI

Sia proga siunčiame \$10.00 auką Miami SLA 44-tos Kuopos vardu SLA Tautinei Fondacijai ir Sandaros 52-tos Kuopos \$10.00 SLA Tautinei Fondacijai.

Aukos skiriame didelio lietuvių patrioto ir abiejų šių organizacijų įkūrėjui A. A. A. D. Kaulakio garbingam prisiminimui.

Šiomet sueina 30 metų, kai buvo suorganizuota SLA 44-oji Kuopa 1949 vasario 20 d. A. D. Kaulakio namuose.

SLA 44-OSIOS KUOPOS, Miami, Florida ir SANDAROS 52-ROS KUOPOS Miami, Florida VALDYBOS ir NARIAI

WORCESTER, MASS.

PADEKA LIGONI LANKIUSIEMS

Labai džiaugiuosiu, kad mane aplankė Ponai Aleksandras Čaplikas iš Bostono ir Juozas Krasinskas. Bandėm kalbėtis, bet dar sunkiai eina. Atrodo, kad neužilgo atsigausiu ir vėl galėsiu kalbėtis. Šiaip jaučiuosiu sveikas.

Siunčiu per Poną Čapliką geriausius linkėjimus SLA Prezidentui ponui Povilui Dargiui ir visai Pildomajai Tarybai ir linkiu geriausio pasisekimo svarstant SLA įvairius reikalus.

Reiškiu tikrą pagarbą

V. Mačys

SLA 57 Kp. Sekretorius

CHICAGO, ILL.

SLA 134 KP.SUSIRINKIMAS KOVO 10

SLA 134-osios Moterų Kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, kovo-March 10 d., 1:00 val. p. p. Dariaus-Girėno salė, 4416 S. West-ern Ave., Chicagoje. Bus SLA Pildomosios Tarybos ir delegatų į SLA Seimą rinkimai ir kviečiamos visos narės dalyvauti.

V-ba

Seimo delegatai pasiųskite registracijos korteles viešbučiui iki birželio-June 25 d. Gausite nupiginta kainą kambarius.

- 52 spacious and hand-somely appointed rooms.
- Connecting rooms available.
- Room service.
- Color television in all rooms.
- The elegant Tavern for relaxed dining.
- The Gazette Room for cocktails in a gay nineties setting.
- The Sixth Street Bar for a touch of Cleveland nostalgia.
- Indoor Pool and Health Club complete with sauna baths.
- Complimentary Indoor Parking for overnight guests.
- Complete banquet and meeting facilities for large or small groups.
- 20 minutes away from Cleveland Hopkins airport.

Address all reservations and inquiries to Reservation Department, Hollenden House, East 6th and Superior, Cleveland, Ohio 44114 Telephone (216) 621-0700

Hollenden House

the downtown place to stay

Please reserve the following circled accommodation:

Number	
1 Double Bed (one person)	\$25
1 Double Bed (two persons)	\$30
2 Twin Beds (two persons)	\$30
2 Double Beds (two persons)	
Suites	

Family Plan—No additional room charge for children up to 12 years of age sharing the same room with parents.

If your specific request cannot be honored, reservations will be made at the next nearest available rate.

Sorry...no pets.

Name _____

Address _____

City and State _____ Zip _____

Arrival date and time _____

Departure date _____ Number in Party _____

Company or Group Affiliation _____

Reservations will not be held after 6:00 p.m. unless specifically guaranteed in order that we may offer your accommodation to another guest.

The Hollenden House • Cleveland, Ohio 44114 Telephone (216) 621-0700

Must be received by June 15, 1979